

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Екатерина Неделчева Софрониева

катедра „Предучилищна и медийна педагогика“

Факултет по науки за образованието и изкуствата, СУ „Св. Кл. Охридски“

член на научно жури, определено със Заповед № 1282/28.08.2023 г.

на Ректора на Югозападен университет „Неофит Рилски“ - Благоевград ;

относно

научните трудове за участие в конкурс

за заемане на академична длъжност „доцент“

в професионално направление: 1.3. Педагогика на обучението по ... (Методика на чуждоезиковото обучение (английски език)),

обявен в ДВ, бр. 57 от 04.07.2023 г.

с кандидат

гл. ас. д-р Зарина Юлева Маркова

1. Оценка на материалите за съответствие с минималните национални изисквания

Гл. ас. д-р Зарина Юлева Маркова е единствен кандидат по тази процедура.

Представените от кандидата научни трудове за участие в обявения конкурс напълно съответстват с минималните национални изисквания по чл. 26 от ЗРАСРБ за заемане на академичната длъжност „доцент“ в научна област 1. Педагогически науки; професионално направление: 1.3. Педагогика на обучението по ... (Методика на чуждоезиковото обучение – английски език).

Приложената справка за изпълнение на минималните национални изисквания показва, че депозираните материали значимо надвишават необходимия брой точки за заемане на академичната длъжност „доцент“. Тя е изготвена коректно и прецизно.

2. Данни за кандидата

Зарина Юлева Маркова показва недвусмислено устойчиво развитие в професионално отношение. Тя има богат, дългогодишен преподавателски опит в ЮЗУ „Неофит Рилски“, Благоевград, като заема последователно длъжностите „асистент по методика на

обучението по английски език“ (от 2003 г. до 2014 г.) и „главен асистент по методика на обучението по английски език“ (от 2014 г. до настоящия момент). От 2011 г. до 2013 г. е докторант към СУ „Св. Кл. Охридски“, където получава образователна и научна степен „доктор“ по Педагогика на обучението по... (Методика на обучението по английски език). Преди назначението като асистент в университета Зарина Маркова е работила десет години и като учител по английски език в гимназиален етап.

Експертната дейност на д-р Маркова е в областта на чуждоезиковата методика, ранното чуждоезиково обучение, процесите на езикоусвояване, психолингвистика, текст-лингвистика и др. Тя преподава различни дисциплини в ОКС Бакалавър, ОКС магистър и професионална квалификация за „учител по чужд език“. Понастоящем е научен ръководител на две програми към университета, а именно, магистърската програма „Лингвистични аспекти на чуждоезиковото обучение“ и програмата за професионална квалификация „Учител по чужд език“.

Зарина Маркова е участвала в 8 конференции, проведени в България и 6 международни конференции в чужбина. Членува в различни професионални организации. Тя е член на Управителния съвет на Българската асоциация на преподавателите по английски език в периода 2009 г. – 2018 г., член на Управителния съвет на Асоциацията на преподавателите по английски език в Югоизточна Европа (SEETA) и участник в екипа на SEETA Small-scale Teacher-led Research Project (2014-2016). Носител е на международното отличие за 2016 г. на Федерацията на асоциациите на преподавателите по езици – Fédération Internationale des Professeurs de Langues Vivantes (FIPLV).

Всичко споменато до тук показва, че Зарина Маркова има не само богат опит в преподаването и обученията, но и също така активно участва в различни инициативи, проекти и събития. В допълнение, тя заема важни постове в изявени асоциации на преподаватели по езици.

3. Научна дейност и приноси

Гл. ас. д-р Зарина Маркова е автор на 31 публикации на български и английски език. Научните ѝ интереси са по теми и проблеми в областта на чуждоезиковото обучение, свързани с творчеството в езиковата класна стая, теорията за множеството интелигентности и усвояването на чужди езици, Аз-ефективността и нагласите на учителите по език, мотивацията на ученици, студенти и учители, тревожност на учещите

чужд език и др. Част от материалите са публикувани в онлайн издания, а други в престижни списания и издания на Routledge, Британски съвет и др.

В обявения конкурс за „доцент“ по професионално направление област 1.3. Педагогика на обучението по ... (Методика на чуждоезиковото обучение (английски език)) гл. ас. д-р Зарина Маркова участва с 20 публикации, от които 4 на български език (1 монография, 1 публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд и 2 самостоятелни статии) и 16 на английски език (3 глави от колективни монографии и 13 статии, от които 5 самостоятелни и 7 в съавторство). Всички публикации са пряко свързани с изследователската и преподавателската дейност на кандидата.

Монографията „Аз-ефективност в подготовката на бъдещите учители по английски език“, представлява обобщение на научните търсения и приноси на д-р Маркова. Трудът е идентифициран с международен стандартен номер ISBN 978-954-337-387-1 и е публикуван на български език през 2019 г. от издателство „Авангард Принт“ в град Русе. Трудът отговаря напълно на изискванията за хабилитационен труд, има двама рецензенти и научен редактор. Той е добре структуриран и логично подреден и включва увод, пет глави, терминологичен справочник, списък на използваните съкращения, списък на използваните фигури, три приложения и библиография.

В книгата се разглеждат важни теоретични аспекти, свързани с Аз-ефективността на учителите, и се анализират предимствата и недостатъците на различни модели като теорията на Албърт Бандура, локуса на контрол (или използвания от автора български термин „локализацията на контрола“) на Джулиан Ротър, модела за рефлексия и действие на Джон Дюи и т.н.

Монографията съдържа богат теоретичен анализ на съвкупност от психологически конструкти и езикови явления и предлага ценни емпирични данни от изследването, проведено сред студенти от Югозападен университет „Неофит Рилски“ в Благоевград, подготвяни за бъдещи учители по английски език. Направените изводи и предложеният нов модел на формиране на Аз-ефективността на преподавателите, който от една страна се основава на предишните концептуализации, а от друга страна, включва модела на Джон Дюи за учене чрез рефлексия и действие, съдържат сериозен научен принос.

Другата монография е по темата на дисертационния труд и представя експериментално проучване на ефективността на обучението по английски език сред ученици от началното училище от втори клас с приложена учебна дейност, базирана на теорията на Хауърд Гарднър за множеството интелигентности. Като основен приносен момент може да се изтъкне използване на методика, която не само благоприятства

развитието на езиковите умения на децата, но и съществено засилва емоционалната им ангажираност и мотивация спрямо обучението им по английски език.

Останалите научни трудове на гл. ас. д-р Зарина Маркова също демонстрират и потвърждават нейния опит като преподавател и изследовател в областта на обучението по езици.

Приемам изведените от кандидата приносни моменти, описани и групирани в две основни направления, а именно:

А) изследвания, свързани с различни аспекти от професионалното развитие и подготовка на учителите по английски език и ефективно преподаване на език;

Б) изследвания, свързани с индивидуалните характеристики на обучаемите по английски език.

Доктор Маркова има много публикации и в двете научни области. Тя предлага подробен и систематизиран научен анализ на мястото на Аз-ефективността в подготовката на учители по английски език, който е безспорен приносен момент. Направен е и преглед на основните международни публикации и съществуващи изследвания в областта. Зарина Маркова провежда поредица от взаимосвързани изследвания и проучвания, като за целта създава и апробира свой изследователски инструментариум. Научните резултати от тези проучвания са коректно оповестени и отразени в публикациите ѝ. В рамките на второто научно-изследователско направление, тя провежда поредица от изследвания, свързани с индивидуалните характеристики на обучаемите, като създава и апробира различни измервателни инструменти и учебни дейности за определяне на езиковото ниво на учещите и на техните мотивационни и афективни характеристики. Като цяло, нейните изследователски интереси са насочени както към опитни учители по езици, така и към стажант-учители, а също и към обучение на възрастни и деца по английски език.

Научната продукция на Зарина Маркова отразява балансирано и равнопоставено всички участници в чуждоезиковото обучение и свързаните с тях основни аспекти с поглед към и фокус върху: 1) преподавателите и тяхната Аз-ефективност, подготовка, знания, убеждения, нагласи и т.н.; 2) учещите и тяхната мотивация, тревожност и други основни фактори, определящи успеха им при изучаване на втори език; 3) децата и ранното езиково обучение, с акцент върху проекти, фокусирани върху предлагането на креативни, творчески дейности за развитието на езикови умения на деца и насърчаване на различни форми на детското творчество; 4) международната експертна общност и споделянето на международен опит на конференции, семинари и подобни форуми и

събития по теми и проблеми с професионалисти от различни страни; 5) педагогическото взаимодействие като единство между учители и ученици и повишаването на ефективността и ефикасността му като цяло.

Публикациите на Зарина Маркова имат приносен характер в теоретичен и приложен план. Като съдържание, те се отличават с висока научна стойност и изявена практическа насоченост, а като стил на автора - с яснота, точност и увлекателност.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Считам, че Зарина Маркова е един напълно завършен преподавател и изследовател, а нейното творчество и научни публикации отразяват динамиката на нашето съвремие, навлизането на новите технологии и засилената мобилност на преподаватели и обучаеми, споделянето на международен опит за приложението на добри практики в езиковото обучение и предлагането на адекватна професионална подготовка на преподавателите по съвременни езици.

Въз основа на направената оценка на научните приноси, изследователска и преподавателска дейност на кандидата давам своята положителна оценка на кандидатурата.

Убедено предлагам на почитаемото научно жури да избере **Зарина Юлева Маркова** на академичната длъжност „доцент“ в област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по... (Методика на чуждоезиковото обучение – английски език).

Дата: 26.10.2023 г.

Подпис: .....

/проф. д-р Екатерина Софрониева/

Statement of Opinion

Prepared by **Prof. Ekaterina Nedelcheva Sofronieva, PhD**

Department of Preschool and Media Education

Faculty of Educational Studies and the Arts

“St. Kliment Ohridski” University of Sofia

Member of the Academic Jury determined by Order No.1282/28.08.2023

of the Rector of South-West University “Neofit Rilski” - Blagoevgrad

Regarding: the scientific publications, submitted for participation in a competition for the academic position of “Associate Professor” in the professional field of 1.3. Pedagogy of Education (Methodology of foreign language teaching (English language)), announced in the State Gazette, issue 57 of 04.07.2023

candidate:

Senior Asst. Prof. Zarina Yuleva Markova, PhD

1. Assessment of documentation and its compliance with the minimum national requirements

Senior Asst. Prof. Zarina Yuleva Markova, PhD, is the only candidate in this procedure.

The scientific publications which the candidate has submitted for participation in the announced competition fully comply with the minimum national requirements under Art. 26 of the Law for Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria for holding the academic position of “Associate Professor” in the scientific field of 1. Pedagogical sciences; professional field: 1.3. Pedagogy of Education... (Methodology of foreign language teaching – English language).

The candidate’s report for the fulfillment of the minimum national requirements shows that the materials submitted by her significantly exceed the minimum total of points required for holding the academic position of “Associate Professor”. The report is meticulous and accurate.

2. Information about the candidate

Zarina Yuleva Markova shows indisputable sustainable professional development in her career. She has a rich experience of over twenty years as a lecturer at the South-West University “Neofit Rilski” in Blagoevgrad. There, she has successively held the positions of an “Assistant Professor” (2003 - 2014) and “Senior Assistant Professor” (2014 - to the present) in Methodology of English Language Teaching. From 2011 to 2013 she was a PhD student at Sofia University “St. Kliment Ohridski” where she received the educational and scientific degree “Doctor” in Pedagogy of Education in (Methodology of English Language Teaching). Moreover, Zarina Markova had been a high school English teacher for 10 years before her appointment as a university lecturer.

Doctor Markova’s expertise is in the field of methodology of foreign language teaching, early language education, processes of language acquisition, psycholinguistics, text linguistics, etc. She teaches courses in BA and MA programmes and programmes for professional qualifications of language teachers. At present, she is the scientific supervisor of two university programmes, i.e. the MA programme in “Linguistic aspects of foreign language teaching” and the programme for professional qualification of “Foreign language teachers”.

Zarina Markova has participated in 8 conferences held in Bulgaria and 6 international conferences held abroad. She is a member of different professional organizations. She was a member of the Board of Directors of the Bulgarian English Teachers’ Association (2009-2018), a member of the Board of Directors of the South Eastern Europe English Teachers’ Association (SEETA) and a member of the SEETA Small-scale Teacher-led Research Project (2014-2016). In 2016, she was awarded the international certificate of honour by the Fédération Internationale des Professeurs de Langues Vivantes (FIPLV).

All above mentioned shows that Zarina Markova not only has an extensive experience in teaching and trainings but also takes an active part in different initiatives, projects and events. Furthermore, she has played an important role in some notable educational associations of foreign language educators.

3. Research work and contributions

Senior Asst. Prof. Zarina Markova, PhD, is the author of 31 publications in Bulgarian and English language. Her scientific interests are in the field of second language education. She

takes particular interest in issues related to creativity in the language classroom, the theory of multiple intelligences and foreign language acquisition, teachers' self-efficacy beliefs, students' and teachers' motivation, foreign language learners' anxiety, etc. Some of her materials have been published online and others in prestigious journals and editions of Routledge, the British Council, etc.

Senior Asst. Prof. Zarina Markova, PhD, participates in the announced competition for the academic position of "Associate Professor" in the professional field 1.3. Pedagogy of Education (Methodology of foreign language teaching (English language)) with 20 publications, of which 4 in Bulgarian language (1 monograph, 1 book, based on her PhD research work, and two scientific articles) and 16 in English language (3 book chapters and 13 scientific articles, 7 of which written in co-authorship). All publications are relevant and related to the research and teaching experience of the candidate.

The monograph "Self-efficacy beliefs in the professional education of prospective English language teachers" is a summary of the research findings and scientific contributions of Doctor Markova. The work is identified by international standard number ISBN 978-954-337-387-1 and was published in Bulgarian language in 2019 by the "Avangard Print Press" in the city of Russe. It meets all the standards for habilitation work and has been revised by two scientific reviewers and a scientific editor. The work is well and consistently structured, and includes an introduction, five chapters, a glossary, a list of abbreviations, a list of figures, three appendices and a bibliography.

It reviews important theoretical aspects related to teachers' self-efficacy beliefs and discusses in depth the merits and shortcomings of different models like the theory of self-efficacy beliefs of Albert Bandura, Julian Rotter's Locus of Control, John Dewey's theory of reflective thought and action, etc.

It contains a rich theoretical analysis of a constellation of psychological constructs and linguistic phenomena and offers valuable empirical data from the research conducted among English language teacher trainees at the South-West University "Neofit Rilski" in Blagoevgrad. The conclusions drawn and the proposed new model of the formation of TSE beliefs, which on the one hand builds on the previous conceptualizations, and on the other hand, incorporates

John Dewey's model of learning through reflection and action, constitute a substantial scientific contribution.

The other monograph is based on the candidate's PhD thesis and describes an experimental study among children in primary school (second grade pupils), which incorporates teaching activities based on Howard Gardner's theory of multiple intelligences. The use of a methodology which not only enhances children's language skills, but also significantly reinforces their emotional involvement and motivation in relation to their English language classes and learning, can be highlighted as the main contribution of the book.

The rest of the scientific publications of Senior Asst. Prof. Zarina Markova, PhD, also confirm her experience as a language instructor and researcher in the field of language education.

I acknowledge all contributions stated and described by the candidate within the two main areas of research, namely:

- A) research related to various aspects of the professional development and preparation of teachers of English and effective language teaching;
- B) research related to the individual characteristics of English language learners.

Doctor Markova has published extensively in both research areas. She offers a detailed and methodical analysis of the role and place of the self-efficacy beliefs of language teachers in their teacher preparation and trainings, which is a scientific contribution. A review of the main international publications and existing research in the field has also been offered. Zarina Markova has conducted a series of interrelated studies, for which she has devised research tools and instruments. She has suitably announced her scientific findings in her publications. Within the second area of research, she has conducted a series of studies related to the individual characteristics of learners. She has devised and tested different measuring instruments and language learning activities in order to determine the students' language proficiency level and their motivational and affective characteristics. All in all, her research interests focus on experienced language teachers and novice teachers as well as young learners and adult learners of English language.

The scientific work of Zarina Markova reflects in a balanced manner all partakers in the FLT and its main aspects with an emphasis and focus on different participants and characteristics: 1) teachers and their self-efficacy, preparation, knowledge, beliefs, attitudes, etc.; 2) learners and their motivation, anxiety and other factors determining their success in learning a second language; 3) children and early language education: projects focused on creative activities which will improve children's language skills and trigger different initiatives of creativity; 4) international community of experts: sharing of experience and ideas at conferences, seminars, etc. with professionals from different countries; 5) pedagogical interaction as a unity between teachers and students: ways of increasing its effectiveness and efficiency.

Zarina Markova's publications have a theoretical and applied contribution. They are of high scientific value, for both theory and practice. Finally, the author's style is intriguing and pleasing; it is also characterized by clarity and brevity.

CONCLUSION

I believe that Zarina Markova is a fully completed language teacher, lecturer and researcher. Her work and scientific publications reflect the dynamics of our time in relation to the application of new technologies in FLT, the increased mobility of teachers and learners, the exchange of international experience of good practices in language education and adequate professional language teacher training.

Based on my analysis of the scientific contributions, research work and teaching experience of the candidate, I give my positive assessment of the candidacy.

I strongly propose to the honourable members of the Scientific Committee to elect **Zarina Yuleva Markova "Associate Professor"** in the field of Higher Education 1. Pedagogical Sciences, professional field 1.3. Pedagogy of Education... (Methodology of foreign language teaching – English language).

Date: 26th October, 2023

Signature:

/Prof. Ekaterina Sofronieva, PhD/